

Ambliyopî çi ye?

Ambliyopî (bi zimanê rojane: çavê tiral) ew rewş e ku tevî ku çav bi awayekî organîk tendurist e jî, çavek ji çavê din lawaztir dibîne. Mêjî çavê baştir dibîne tercîh dike û hişyariyên dîtbarî yê ji çavê lawaz tîn pêpes dike. Di encamê de, ev yek dike ku di çavê bandorlêbûyî de dîtîna di seyreke asayî de bi pêş ve neçe.) ew rewş e ku tevî ku çav bi awayekî organîk tendurist e jî, çavek ji çavê din lawaztir dibîne.

Tedawiya pêşwext çima girîng e?

Heta 10 saliyê, sîstema dîtîne guncav e ji pêşveçûnê re. Heke ambliyopî di vî heyamê de bê ferqkirin û tedawîkirin, şansê dîtîna normal gelekî zêde ye. Di temenên pêşî de başbûn bi gelemperî ne pêkan e.

Ambliyopî çawa tê tedawîkirin?

Rêbaza herî berbelav û bibandor tedawiya okluzyon e ku bi banda çavan tê kirin. Di vî tedawiyê de çavê baştir dibîne bi demborî tê girtin û çavê lawaz tê şixulandin. Herwiha, dibe ku bikaranîna berçavkê an jî di rewşên taybet de tedawiya dermanî jî pêwîst bike. û çavê lawaz tê şixulandin. Herwiha, dibe ku bikaranîna berçavkê an jî di rewşên taybet de tedawiya dermanî jî pêwîst bike.

Kî tedawiya ambliyopiyê pêk tîne?

- **Bijîşkên çavan:** Teşhîsê dike û heke pêwîst be, reçe teya berçavkê/bandê dinivîse.
- **Ortopfist (terapîstên dîtîne):** Testên taybet pêk tîne, maweya pêvekirina bandê diyar dike û pêvajoya tedawiyê dişopîne.

Gelo dê û bav dikarin çi bikin?

- Çûyîna kontrolên çavan di temenên biçûktiyê de (bi taybetî heke di malbatê de pirsgerêka dîtîne hebe)
- Pêkanîna tedawî ya bibiryar û li gorî zarokî/ê
- Mofvekirina zarokî/ê - tevî bandên rengîn, nêzikati yeke hengdar û gelek pesindan

Ambliyopî çawa çêdibe?

Sedemên herî berbelav ev in:

- **Şaşî (şehîfîna çavî)**
- **Qisûrên dîtîne** (bo nimûne; hîper metropî, miyop, astîgmazîma)
- **Xerabûyîtiyên dîtîne yê yekalî**, yê wekî katarakta ji zikmakî
- **Qisûrên dîtîne yê tedawînekirî** di heyama zarokatiya destpêkê de

Ambliyopî di jiyana rojane de yekser nayê ferqkirin lewre çavê xurt çavê lawaz „telafî dike“. Ji ber vî yekê heke tu semptomên diyar tune bin jî, muayeneyên çavan ên pêşwext, pir girîng in.

Xerabûyîtiyeke dîtîne ya muhtemel çawa tê ferqkirin?

Li van nîşaneyên jêrîn baldar bin:

- Şaşî an jî xwarbûna serî ya domdar
- Kirpandina çavan, kusandina çavan an jî mistdana çavan
- Hesasiyeta li hemberî ronahiyê, lerizîna çavan
- Damanî, nehingaftina tiştayan dema rahiştina wan
- Dijwariya xwendinê, wêsfîna zû
- Serêşî, belawelatiya baldariyê